

Kysy lakimiehellä

■ Suomen Fysioterapian ja kuntoutusyritykset FYSI ry:n jäsenlaitosten potilasasiamies, asianajaja Ismo Saarinen vastaa tällä palstalla asiakkaiden ja yrittäjien kysymyksiin.

■ Onko minulla oikeus saada terveyskeskuksesta itseäni koskevia terveystietoja vai ovatko ne terveyskeskuksen omaisuutta?

”Jatkosyyniin”

■ Lain potilaan asemasta ja oikeuksista 5 §:n mukaan potilaalle on jo ennen hoidon antamista annettava selvitys hänen terveydentilastaan, hoidon merkityksestä, eri hoitovaihtoehdoista ja niiden vaikutuksista jne.

Laadittava fyysinen potilasasiakirja sinänsä on laatijan omaisuutta, mutta asianosaisella on oikeus saada siitä tietoja. Lain 4 luvun 13 §:n mukaan potilasasiakirjan tiedot ovat lähtökohtaisesti salassapidettäviä muilta kuin asianosaiselta. Potilaan suostumuksella potilastietoja voidaan kuitenkin luovuttaa hoitoyksiköiden kesken.

Lain 5 §:n 3 momentin mukaan potilaalla on oikeus tarkistaa häntä itseään koskevia tietoja. Siitä on säädetty henkilötietolain 26-28 pykälissä.

28 §:n kolmannessa momentissa sanotaan, että ”sen joka haluaa tietää, mitä häntä koskevia tietoja on tallennettu terveydenhuollon viranomaisen tai laitoksen, lääkärin tai hammaslääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön pitämään terveydentilaa tai sairautta koskevia henkilötietoja sisältävään rekisteriin, tulee tehdä pyyntö tarkastusoikeutensa käyttämisestä lääkärille tai muulle terveydenhuollon ammattihenkilölle, joka huolehtii tietojen hankkimisesta rekisteröidyn suostumuksella ja antaa tälle tiedon rekisterissä olevista merkinnöistä”.

Lähtökohtaisesti potilaalla on siis oikeus saada itseään koskevat terveystiedot. Laki ei tarkasti määrittele, missä muodossa ne pitää antaa, mutta sanoo, että tieto on annettava ymmärrettävässä muodossa. Vaikka lakiteksteissä ei suoraan puhuta kopioista, kopio tai sähköisestä tiedostosta annettava tuloste on mieleen ensimmäiseksi tuleva, luonnollinen tapa tietojen antamiseen.

Lähtökohtaisesti tietojen tulisi olla myös maksuttomia.

Potilas saa tehdä itseään koskevilla terveystiedoilla, mitä haluaa.

Tästä puhutaan:

Hieronta ei voi korvata fysioterapiaa

Suomen Fysioterapia- ja kuntoutusyritykset FYSI ry:n puheenjohtaja Matti Kettunen ja toiminnanjohtaja Aino Sainio vastasivat Helsingin Sanomien mielipidepalstalla 17.4.2007 seuraavasti:

■ Helsingin Sanomien yleisönosastossa 7.4.2007 koulutettu hieroja Päivi Mehta katsoi, että hieronta voisi osin korvata fysioterapian. Näin asia ei ole.

Fysioterapeutti on terveydenhuollon ammattihenkilö, jonka koulutus pätevyttä erilaisten tukija liikuntaelinsairauksien, neurologisten-, reuma- ja sydän- ym. sairauksien, leikkausten jälkitilojen sekä erilaisten vammojen tutkimiseen, hoitoon ja kuntoutukseen. Fysioterapeutit suorittavat yliopilastutkinnon jälkeen 3,5 vuotta kestävästä ammatikorkeakoulututkinnon, jonka jälkeen voidaan suorittaa erikoistutkintoja. Koulutettujen hierojien koulutus kestää alle vuoden käsittäen lähinnä lihasten manuaalista käsittelyä, kuten käsin tehtävää hierontaa. Kuntoutuksen moniammatillisessa työyhteisössä voi olla myös hieroja tekemässä töitä oman ammattipätevyytensä puitteissa, mutta hieroja ei voi

korvata fysioterapeuttia.

Suuri osa asiakkaista tulee fysioterapiaan lääkärin lähetteen kanssa ja maksaa hoitonsa itse. Tällöin asiakkaalla on mahdollisuus saada Kelasta sairausvakuutuskorvausta. Fysioterapiaan voi tulla myös ilman lääkärin lähetettä.

Fysioterapiaan tulevalle asiakkaalla on oireena yleensä kipu tai hänen toiminta- tai liikuntakykynsä on rajoittunut elämää haittaavasti. Fysioterapeutilla on monista hoitomenetelmistä koostuva ”työkalupakki”, jonka avulla kipua hoidetaan. Fysioterapiaan yhdistetyn terapeuttisen harjoittelun vaikuttavuudesta on vankka tutkimuksellinen näyttö. Myös ennaltaehkäisy, työergonomia ja kodin muutostöiden tarpeellisuuden arviointi kuuluu fysioterapeutin osaamiseen.

Vaativa asiakasryhmä ovat vaikeavammaiset. Kela ostaa vuosittain lääkinnällistä kuntoutusta noin 14 000 vaikeavammaiselle, 1 viikon ikäisistä vastasyntyneistä eläkeikäisiin saakka. Hoito toteutetaan lähellä asiakkaiden kotia noin tuhannessa eri puolilla maata sijaitsevassa fysioterapiayrityksessä, joiden tilat ja laitteet lää-

ninhallitus on hyväksynyt ja antanut toimiluvan. Kela auditoi säännöllisesti ko. yritysten laatua.

Myös sairaanhoitopiirit ja kunnat ostavat maksusitoumuksella fysioterapiaa tai lääkinnällistä kuntoutusta fysioterapiayrityksiltä. Ostopalvelusopimuksessa edellytetään, että hoitaja on fysioterapeutti. Asiakkailta, joiden vamma huononee tai sairaus etenee (MS, lihastaudit, dementia jne.), voidaan fysioterapian avulla ylläpitää toimintakykyä ja myöhen-tää vuodepotilaaksi joutumista.

Helsingin Sanomissa on käyty keskustelua fysioterapiajonoista. Kyse on julkisen terveydenhuollon jonoista. Yksityiseen fysioterapiaan pääsee jonottamatta. Tällä on suuri merkitys saatavuuden kannalta, koska neljä viidesosa eli n. 80 % fysioterapiaa tuotetaan pienissä fysioterapialaitoksissa ympäri Suomea. Stakesin tilaston mukaan yksityisen fysioterapian käyntejä on vuosittain noin 5,7 miljoonaa. Käyttäjäkuntana on koko väestö: lapset, työikäiset, sotaveteraanit, eläkeläiset, eri tavoin vammaiset henkilöt, leikkauksista kuntoutuvat jne.

Fysioterapeutit käyttävät työssään monipuolista hoitovälikäyttöä. Osa hoidoista toteutetaan manuaalisesti käsin ja osa erilaisilla hoitolaitteilla.

Luuliikuntakortit ahkerassa käytössä

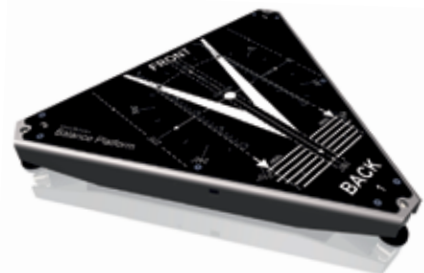
■ Viime syksynä ilmestyneet luuliikuntasuositukset on otettu aktiivisesti käyttöön terveydenhuollossa. Osteoporoosiliiton kautta on jaettu jo 40 000 erikokoiselle tarkoitettua luuliikuntasuosituskorttia käytettäväksi mm. sairaaloissa, terveyskeskuksissa ja DEHKO-hankkeissa edistämään luustoa vahvistavaa liikuntaa. Liikunnalla on tutkitusti monia hyödyllisiä vaikutuksia osteoporoosin ja osteoporoottisten murtumien ehkäisyyn. Luun mineraalimäärää liikunnalla voi lisätä parhaiten kasvuisuudessa. Myös osteoporoosiin sairastuneiden hoitoa voidaan täydentää liikunnalla.

UKK-instituutin tutkijoiden laatimat luuliikuntasuositukset on julkaistu eri ikäryhmien luuliikuntakortteina, joita taustoitetaan asiakirja Luuliikuntaa lapsuudes-

ta vanhuuteen — unohtamatta osteoporoosia sairastavia (toim. Riku Nikander, Saija Karinkanta, Vesa Lepola, Harri Sievänen). Luuliikuntasuositukset on tarkoitettu terveydenhuollon ammattilaisille työkaluksi yksilöllisen luuliikunnan suunnitteluun ja annosteluun. Suosituksista saavat liikuntavinkkejä myös eri-ikäiset luustonsa terveydestä kiinnostuneet suomalaiset.

HUR | l a b s

Suorituskyvyn
testaamisen tuotteet
ja osaaminen

Hur Labs
tasapainotestaus ja
-harjoittelu

Tanita kehon
koostumuksen
analysointi

Monark
Testiergometrit

Testing excellence

www.hurlabs.fi